

Lausunto

22.10.2020

Asia: VN/16076/2020

Lausuntopyyntö Loviisan ydinvoimalaitosta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy (VTT) kiittää mahdollisuudesta lausua koskien Fortum Power and Heat Oy:n (Fortum) 13.8.2020 työ- ja elinkeinoministeriölle toimittamasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (YVA-ohjelma).

Fortumin YVA-ohjelma koskee Loviisan ydinvoimalaitosta. YVA-ohjelmassa arvioidaan voimalaitoksen mahdollisen käytön jatkamisen ja vaihtoehtoisesti käytöstäpoiston sekä matala- ja keskiaktiivisen jätteen loppusijoituslaitoksen ympäristövaikutuksia.

Huomioiden ydinvoimalla tuotetun sähkön hiilidioksidipäästöttömyys, näkee VTT kansallisten ja kansainvälisten ilmastotavoitteiden kannalta hyvänä, että Loviisan voimalaitoksen mahdollista käytön jatkamista selvitetään.

Fortumin YVA-ohjelmaan sisältyy VTT:ltä peräisin olevien radioaktiivisten jätteiden ympäristövaikutusten arviointi. VTT on maaliskuussa 2020 allekirjoittanut sopimuksen Fortumin kanssa FiR 1 -tutkimusreaktorin purkamisesta ja tutkimusreaktorin sekä käytöstä poistettavan radioaktiivisten materiaalien tutkimuslaboratorion (Otakaari 3) radioaktiivisten jätteiden jätehuollon palveluista. Fortumin YVA-ohjelmassa on viitattu myös aiemmin vuosina 2013-2015 toteutettuun FiR 1 -tutkimusreaktorin käytöstäpoiston ympäristövaikutusten arviointiin. VTT katsoo, että VTT:n käytöstäpoistohankkeisiin liittyvät radioaktiiviset jätteet on huomioitu Fortumin YVA-ohjelmassa asianmukaisesti.

Fortumin YVA-ohjelmassa todetaan, että ”Fortum tarkastelee mahdollisuutta ottaa vastaan, käsitellä, välivarastoida ja loppusijoittaa Loviisan voimalaitokselle pieniä määriä muualla Suomessa muodostuneita radioaktiivisia jätteitä. Muualla muodostunut jäte voi koostua teollisuuden, yliopistojen, tutkimuslaitosten ja sairaaloiden jätteistä, VTT:n tutkimusreaktorin (FiR 1) sekä Otakaari 3:ssa (OK3) sijaitsevan tutkimuslaboratorion purku- ja käyttöjätteestä. Loviisan voimalaitokselle sijoitettavan muualla Suomessa muodostuneen jätteen määräksi on arvioitu korkeintaan 2 000 m3.” VTT ymmärtää, että tämä tarkastelu kattaa mahdollisesti myös muut tulevaisuudessa VTT:ltä kertyvät loppusijoitusta vaativat radioaktiiviset jätteet. Tällaisia radioaktiivisia jätteitä on odotettavissa ainakin VTT:n ydinturvallisuustalon toiminnasta. Näiden tulevien radioaktiivisten

jätteiden määrä on vielä täsmentymättä eikä näiden radioaktiivisten jätteiden jätehuollosta ole käyty sopimusneuvotteluja. Fortumin YVA-ohjelmassa muualta kuin Loviisan voimalaitokselta tulevan jätteen enimmäismääräksi on arvioitu 2000 m³, minkä VTT katsoo riittäväksi varautumiseksi.

VTT pitää yleisesti erinomaisena, että Fortumin matala- ja keskiaktiivisen jätteen loppusijoituslaitokseen (VLJ-luola) varaudutaan loppusijoittamaan myös muualta Suomesta peräisin olevia radioaktiivisia jätteitä. Tämä on erittäin myönteistä radioaktiivisten jätteiden kansallisen jätehuollon näkökulmasta.

VTT:n näkemyksen mukaan Fortumin YVA-ohjelma täyttää hyvin YVA-lain vaatimukset.

Kotiluoto Petri
Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy